

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΔΗΜ. ΔΙΟΙΚ. & ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΤΟΠ. ΑΥΤ/ΣΗΣ**

Αθήνα 14 Ιουνίου 2007

Α.Π. : 12243

Δ/ΝΣΗ ΟΙΚ/ΚΩΝ ΟΤΑ

Τμήμα Φορολογικό

Πληροφορίες: Θεόφιλος Τριανταφύλλου

Τηλέφωνα: 210-3744830

Fax: 210-3744824

ΠΡΟΣ: Περιφέρειες της χώρας

α) Γραφεία Γεν. Γραμματέων

β) Δ/νσεις Αυτ/σης & Αποκ/σης και

γ) Δ/νσεις Τοπ. Αυτ/σης & Δ/σης, Νομών

Δ/ΝΣΗ ΟΡΓ. & ΛΕΙΤ. ΟΤΑ

Τμήμα Οργ. & Λειτ. ΟΤΑ

Πληροφορίες: Κίμων Σιδηρόπουλος

Τηλέφωνα: 210-3744342

Fax: 210- 3744383

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 27

Ταχ. Κώδικας: 101 83 Αθήνα

Αριθμ. Εγκυκλίου: 41

ΘΕΜΑ: Η κανονιστική αρμοδιότητα των ΟΤΑ α' βαθμού επί θεμάτων επιβολής φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών, στο πλαίσιο των ρυθμίσεων του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006)

Κατόπιν υποβολής ερωτημάτων Περιφερειών και ΟΤΑ προς το Υπουργείο μας, αναφορικά με το αντικείμενο του θέματος και προς το σκοπό της επίτευξης ομοιόμορφης και εναρμονισμένης δράσης της διοίκησης προς το περιεχόμενο των ρυθμίσεων του νέου Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ΚΔΚ), ο οποίος κυρώθηκε με το ν. 3463/2006 (ΦΕΚ Α' 114), σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Οριοθέτηση της διάκρισης των κανονιστικών αποφάσεων των ΟΤΑ α' βαθμού

I. Με το νέο Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ΚΔΚ) επιχειρείται για πρώτη φορά μια συστηματική κατηγοριοποίηση των απονεμημένων στους ΟΤΑ α' βαθμού αρμοδιοτήτων. Με γνώμονα την αποτελεσματικότερη άσκησή τους, ο ΚΔΚ προβαίνει στην, δια του άρθρου 79, παροχή εξουσιοδότησης στους ανωτέρω για τη θέσπιση κανόνων και ειδικότερων όρων και προϋποθέσεων, σε μια σειρά ζητημάτων της αρμοδιότητάς τους ανάλογα με τις κρατούσες τοπικές συνθήκες. Κατά την πρόθεση του νομοθέτη, με το ανωτέρω άρθρο εισάγεται μία αυτοτελής ρύθμιση, με την οποία προσδιορίζονται **ρητώς και περιοριστικώς** τα ζητήματα επί των οποίων τα δημοτικά και κοινοτικά συμβούλια εκδίδουν τοπικές κανονιστικές αποφάσεις, σύμφωνα με τη συγκεκριμένη διαδικασία που επιλαμβάνεται στο οικείο άρθρο.

II. Ωστόσο, κατά τα νομολογηθέντα του ΣτΕ, οι ρυθμίσεις που αφορούν στη διαδικασία έκδοσης των τοπικών κανονιστικών αποφάσεων από τα οικεία συμβούλια διακρίνονται από τις αποφάσεις κανονιστικού περιεχομένου που προβλέπονται σε ειδικές διατάξεις νόμων και αφορούν περιπτώσεις επιβολής φόρων, τελών και δικαιωμάτων (βλ. ενδεικτ. ΣτΕ 2211/ 2003 και 1282/2002). Η νομολογιακή αυτή θέση συμπορεύεται με τη νομοθετική πρακτική, κατά την οποία ο τρόπος και η διαδικασία επιβολής φόρων, τελών και δικαιωμάτων προβλέπονται ρητά σε αυτοτελείς διατάξεις νομοθετημάτων, στις οποίες ο νομοθέτης είτε:

α) θέτει ο ίδιος το πλαίσιο εντός του οποίου θα ρυθμιστεί ένα σχετικό ζήτημα κατά δέσμια αρμοδιότητα του οικείου ΟΤΑ (πχ. σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 2130/1993, ο συντελεστής του τέλους ακίνητης περιουσίας καθορίζεται μεν με απόφαση του δημοτικού/κοινοτικού συμβουλίου, οριοθετείται ωστόσο εντός της προδιαγεγραμμένης, από την ανωτέρω διάταξη, κλίμακας από μηδέν εικοσιπέντε τοις χιλίοις, μέχρι μηδέν τριάντα πέντε τοις χιλίοις),

β) επιφυλάσσει διακριτική ευχέρεια στους ΟΤΑ για την επιβολή, δι' αποφάσεως του οικείου δημοτικού/κοινοτικού συμβουλίου, τελών, εισφορών και δικαιωμάτων, εξουσιοδοτώντας περαιτέρω τους ανωτέρω όπως καθορίσουν το ύψος του τέλους, ή της εισφοράς, τους υπόχρεους στην καταβολή τους και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια (π.χ. με την παρ. 14 του άρθρου 25 του ν. 1828/89, οι ΟΤΑ α' βαθμού μπορούν να επιβάλλουν τέλη ή εισφορές ανταποδοτικού χαρακτήρα, αναφορικά με υπηρεσίες ή τοπικά έργα, που συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής, στην ανάπτυξη της περιοχής και στην καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών).

III. Με βάση την προπαρατεθείσα διάκριση των αποφάσεων των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων, αφενός μεν σε τοπικές κανονιστικές αποφάσεις

λαμβανόμενες επί τη βάση του άρθρου 79 ΚΔΚ, αφετέρου σε κανονιστικές αποφάσεις αναφορικά με επιβολή φόρων, τελών και δικαιωμάτων, σας εφιστούμε την προσοχή στα εξής:

Η επιβολή φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών υπέρ δήμων και κοινοτήτων, στο πλαίσιο της σχετικής εκ του νόμου αρμοδιότητάς τους, δεν εμπίπτει στο ρυθμιστικό πεδίο των τοπικών κανονιστικών αποφάσεων που εκδίδονται βάσει του άρθρου 79 του ΚΔΚ. Ωστόσο, όταν προκύψει περίπτωση επιβολής φόρου, τέλους κλπ, επί θεμάτων για τα οποία ο οικείος δήμος ή κοινότητα εκδίδει τοπική κανονιστική απόφαση, με την οποία θέτει κανόνες ή όρους και προϋποθέσεις για τη ρύθμισή τους (πχ. προσδιορισμός και λειτουργία των χώρων στάθμευσης των οχημάτων, καθορισμός κοινοχρήστων χώρων, λειτουργία του συστήματος ύδρευσης), απαιτείται η έκδοση **δύο διακριτών αποφάσεων**: ειδικότερα, η μία απόφαση θα αφορά τους όρους και τις προϋποθέσεις του υπό ρύθμιση θέματος (σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 79 ΚΔΚ), ενώ με την άλλη θα επιβάλλεται το αντίστοιχο τέλος κλπ (σύμφωνα με τη διαδικασία του κεφ. 2 της παρούσας).

Υπό το πρίσμα των προεκτεθέντων, υφιστάμενες τοπικές κανονιστικές αποφάσεις οι οποίες έχουν συμπεριλάβει στο σώμα τους και το θέμα της επιβολής του αντίστοιχου φόρου, τέλους κλπ, θα πρέπει εφεξής, σε περίπτωση τροποποίησής τους να εναρμονιστούν προς τον τύπο των δύο διακριτών αποφάσεων, σύμφωνα με τα ανωτέρω.

2. Διαδικασία έκδοσης κανονιστικών αποφάσεων ΟΤΑ α' βαθμού επί θεμάτων επιβολής φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών

Οι κανονιστικές αποφάσεις αναφορικά με την επιβολή φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών λαμβάνονται αποκλειστικά από το **οικείο δημοτικό/κοινοτικό συμβούλιο**, το οποίο αποτελεί το κυρίαρχο όργανο του δήμου/κοινότητας (1) και ισχύει κατά κανόνα για το σύνολο της εδαφικής του επικράτειας.(2) Ως εκ τούτου και κατά την έννοια των προδιαληφθησών σκέψεων, οι διατάξεις του άρθρου 79 του ΚΔΚ, οι οποίες προβλέπουν ιδιαίτερη διαδικασία έκδοσης των τοπικών κανονιστικών αποφάσεων (εισήγηση δημαρχιακής επιτροπής, γνώμη τοπικού συμβουλίου εάν αφορά το τοπικό διαμέρισμα και διαβούλευση με τοπικούς

¹ Με τον ΚΔΚ καθιερώνεται πλέον ρητά το γενικό τεκμήριο αρμοδιότητας του δημοτικού/κοινοτικού συμβουλίου, προς αποφυγήν οποιασδήποτε συγχύσεως αρμοδιοτήτων με το οικείο μονομελές όργανο ή άλλα όργανα του δήμου ή της κοινότητας (άρθρο 93 ΚΔΚ).

² Επιφυλάσσεται ωστόσο στα οικεία δημοτικά/κοινοτικά συμβούλια διακριτική ευχέρεια ως προς την επιβολή διαφοροποιημένων τελών σε επίπεδο τοπικών διαμερισμάτων, υπό την προϋπόθεση ότι οι σχετικές αποφάσεις θα πρέπει να αιτιολογούνται ειδικώς, με επαρκή αναφορά στις τοπικές συνθήκες που επιβάλλουν τη διαφοροποίηση, οι οποίες συσχετίζονται προς την οικεία ανταποδοτικότητα.

φορείς), δεν εφαρμόζονται για την έκδοση των αποφάσεων που αφορούν στην επιβολή φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών.

Επισημαίνεται ωστόσο, ότι εισήγηση της δημορχιακής επιτροπής, ή προηγούμενη έκφραση γνώμης από τα τοπικά συμβούλια για το ύψος των τελών (ή άλλο συναφές προς την επιβολή τους ζήτημα), μπορεί να ζητηθεί κατά διακριτική ευχέρεια της δημοτικής/ κοινοτικής αρχής. Αντιθέτως, υφίσταται υποχρέωση ως προς την πρόσκληση των προέδρων των τοπικών συμβουλίων και παρέδρων στα οικεία δημοτικά/κοινοτικά συμβούλια κατά τη ρητή πρόβλεψη των διατάξεων της παρ. 7 του άρθρου 95 και παρ. 4 του άρθρου 134 αντίστοιχα του ΚΔΚ, σύμφωνα με τις οποίες οι ανωτέρω προσκαλούνται και συμμετέχουν με δικαίωμα ψήφου, όταν συζητούνται θέματα που αφορούν το αντίστοιχο τοπικό διαμέρισμα. Υποχρέωση γεννάται εφόσον στην ημερήσια διάταξη διαλαμβάνεται διακεκριμένη αναγραφή θέματος τοπικού ενδιαφέροντος, με ρητή αναφορά στο αντίστοιχο τοπικό διαμέρισμα που αφορά, τυχόν δε επιγενόμενη παράβαση αναφορικά με το νόμιμο της πρόσκλησης επάγεται ακυρότητα των σχετικών αποφάσεων, κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 149 έως 152 του ΚΔΚ.

3. Δημοσίευση κανονιστικών αποφάσεων ΟΤΑ α' βαθμού επί θεμάτων επιβολής φόρων, τελών κλπ

Για τον τρόπο δημοσίευσης των αποφάσεων των δημοτικών/ κοινοτικών συμβουλίων περί επιβολής φόρων, τελών και δικαιωμάτων σχετική είναι η υπ' αριθμ. 49/62650/23-11-2006 εγκύκλιός μας, με την οποία επισημαίνεται ότι η δημοσίευση των κανονιστικών αποφάσεων των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων επί θεμάτων επιβολής (ή αναπροσαρμογής συντελεστών) φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών διέπεται αποκλειστικά από τις διατάξεις του άρθρου 66 του Β.Δ. της 24.9/20-10-1958, όπως ισχύει, οι οποίες ως ειδικότερες κατισχύουν αυτών της παρ. 4 του άρθρου 79 ΚΔΚ (με τις οποίες ρυθμίζονται αποκλειστικά τα της δημοσίευσης των τοπικών κανονιστικών αποφάσεων των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων). Η ανωτέρω δηλ. διάταξη του ΚΔΚ ισχύει μόνο για τις τοπικές κανονιστικές αποφάσεις, όπως προσδιορίστηκαν ανωτέρω.

Σημειώνεται εξάλλου ότι η απαιτούμενη κατά την παρ. 4 του άρθρου 79 του ΚΔΚ δημοσίευση της περίληψης των αποφάσεων που λαμβάνονται σύμφωνα με το ανωτέρω άρθρο σε μια ημερήσια ή εβδομαδιαία εφημερίδα, πρέπει να λάβει χώρα πριν την αποστολή τους στον Γενικό Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας για τον προβλεπόμενο έλεγχο νομιμότητας (άρθρο 149 ΚΔΚ).

4. Έλεγχος νομιμότητας των κανονιστικών αποφάσεων ΟΤΑ α' βαθμού επί θεμάτων επιβολής φόρων, τελών κλπ

Σύμφωνα με το άρθρο 149 ΚΔΚ, οι αποφάσεις των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων οι οποίες αφορούν στην επιβολή φόρων, τελών και δικαιωμάτων αποστέλλονται στο Γενικό Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας για έλεγχο νομιμότητας, μαζί με αντίγραφο του αποδεικτικού δημοσίευσης και με τα έγγραφα στοιχεία που είναι αναγκαία για τη νόμιμη έκδοσή τους, μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από τη συνεδρίαση. Για την εφαρμογή της διάταξης αυτής σχετική είναι η αριθμ. 11/ 2007 εγκύκλιός μας.

Επιπροσθέτως, σημειώνεται ότι δεν εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου νομιμότητας κατά το εν λόγω άρθρο, τόσο οι αποφάσεις των δημοτικών/κοινοτικών συμβουλίων, οι οποίες αναφέρονται σε θέματα **ρύθμισης και διαγραφής οφειλών**, όσο και οι αποφάσεις των ανωτέρω οργάνων **περί αποδοχής της πρότασης των επιτροπών συμβιβαστικής επίλυσης φορολογικών διαφορών**.

Την παρούσα εγκύκλιο, η οποία έχει καταχωρηθεί στο δικτυακό τόπο του Υπουργείου μας -www.ypes.gr-, παρακαλούμε όπως γνωστοποιήσετε άμεσα στους ΟΤΑ α' βαθμού χωρικής σας αρμοδιότητας, μεριμνώντας παράλληλα για την τήρηση των διαλαμβανομένων σε αυτή.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού
3. Γραφείο Γεν. Γραμματέα
4. Γραφείο Νομικού Συμβούλου
5. κ.κ. Γεν. Δ/ντές
6. Διεύθυνση Οικονομικών Ο.Τ.Α
Τμήμα Φορολογικό (2 αντίγραφα)
7. Λοιπές Δ/νσεις του Υπουργείου

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

Θανάσης Νάκος